

Riktlinjer för tobaksfri skoltid på högstadiet

Nyköping 2017-2019

Uppdaterad 2017-06-12

Riktlinjer för tobaksfri skoltid – ett gemensamt beslut

Varje år börjar 16 000 ungdomar i Sverige börjar röka, vilket i genomsnitt blir 44 ungdomar varje dag. I Nyköping röker var fjärde elev i årkurs 2 på gymnasiet. De flesta som börjar röka eller snusa gör det före de fyllt 18 år vilket betyder att förebyggande arbete mot tobaksbruk inför och under tonårstiden oerhört viktigt och effektivt. Skolor som hålls fria från tobak har visat sig spela en avgörande roll för unga att förbli tobaksfria.

Under 2015 tog Nyköpings högstadieskolor det gemensamma beslutet att införa tobaksfri skoltid på alla skolor. Tobaksfri skoltid innebär att inget tobaksbruk bland eleverna ska förekomma under skoltid. Följande dokument beskriver vilka riktlinjer som gäller för tobak under elevernas skoltid på högstadiet i Nyköping. Vad gäller det förebyggande arbetet har rektorerna ringat in flera gemensamma områden att arbeta med 2017-2019. Dessa beskrivs i högstadieskolornas "ANDT-plan" (alkohol, narkotika, dopning och tobak).

Dokumentet "Riktlinjer för tobaksfri skoltid på högstadiet" finns att läsa och ladda ner på respektive skolas hemsida samt på Nyköpings kommuns hemsida. Har du frågor om tobaksfri skoltid kan du vända dig till elevens mentor/handledare, skolans elevhälsa eller kommunens ungdomsstödare (kontaktuppgifter på sista sidan).

Vision

Att alla elever på högstadiet i Nyköping är tobaksfria.

Att erbjuda en tobaksfri skolgård och skoltid för elever, personal och besökare på Nyköpings högstadieskolor.

Mål

Minska tobaksbruket bland eleverna.

Öka elevernas och personalens positiva upplevelse av en trivsamt och hälsosamt skolmiljö.

Att ge barn och unga ett tobaksfritt bemötande.

Att ingen elev eller personal ofrivilligt utsätts för tobak under skoltid.

Definitioner

ANDT = alkohol, narkotika, doping och tobak

Skoltid = ordinarie undervisningstid inklusive idrottsdagar, klassresor, studiebesök, praktik etc.

Tobak = cigaretter, E-cigaretter, vattenpipa, cigariller, snus, råttobak och andra preparat innehållandes tobak eller nikotin. Även nikotinfritt snus omfattas av definitionen.

Förälder = vårdnadshavare, god man eller annan vuxen ställföreträdare för barnet

Riktlinjer för att upprätthålla en tobaksfri skoltid

- Tobaksfri skoltid innebär att inget tobaksbruk bland elever på högstadiesklorna i Nyköping ska förekomma under skoltid.
- Skolan ska bedriva tobaksförebyggande arbete via ordinarie undervisning
- Skolan ska erbjuda tobaksavvänjning till elever som vill sluta röka eller snusa.
- Inga askkoppar ska finnas på skolans område.
- Tydliga skyltar om tobaksfri skoltid ska finnas uppsatta på skolans område och vid entréer.
- Rektorn ansvarar för att all skolpersonal känner till riktlinjerna för tobaksfri skoltid.
- Respektive mentor/handledare ansvarar för att klassens elever och dess vårdnadshavare känner till riktlinjerna för tobaksfri skoltid.
- Rektorn ansvarar för att planen följs av skolan, att förutsättningar för att följa planen finns samt att arbetet och resultatet av planen årligen följs upp och utvärderas.

Tobakslagen är en skyddslag och innebär att rökförbud råder för alla på skolans område dygnet runt, året om (1993:581 §2).

Vad händer om elever använder tobak?

1. Elevens mentor/handledare kontaktas av den som upptäckt eleven
2. Mentor/handledare samtalar med elev om vad som gäller kring tobak samt informerar om hur ärendet kommer att hanteras av skolan
3. Mentor/handledare kontaktar vårdnadshavare (eleven erbjuds att ta första kontakten)
4. Eleven kallas för samtal hos elevhälsan (tobaksavvänjning erbjuds)
5. Samtalen med vårdnadshavare respektive elevhälsan följs upp
6. Om eleven upprepar tobaksbruk under skoltid kallas elev och vårdnadshavare till elevkonferens (elevhälsa och rektor medverkar)

Vilket stöd finns för den elev som vill sluta med tobak?

Skolan (elevhälsan) ska erbjuda råd och stöd för elever som vill sluta med tobak. På respektive skolas hemsida finns kontaktuppgifter till elevhälsan. Det går även bra att vända sig till sin vårdcentral eller till kommunens ungdomsmottagning för information om tobaksavvänjning. Numera finns det också bra stöd att få via nätet. Under 2014 tog "Ungdomsmottagningen på nätet" (UMO) fram rökslutarappen Fimpaaa, en app för unga som vill sluta röka. Se länk och kontaktuppgifter på nästa sida.

Kontaktuppgifter och länkar

Nyköpings Kommun

Kommunens ungdomsstödjare
Nyköpings ungdomsmottagning (NUM)

www.nykoping.se/ungdomsstodjare
www.landstingetsormland.se/num

Nationella ungdomsmottagningen på nätet

En webbplats om sex, hälsa (bla tobak) och relationer för dig mellan 13 och 25 år

www.umo.se

Fimpaaa

En sluta röka-app för ungdomar

www.umo.se/fimpaaa

Tobaksfakta

Aktuell information om tobak

www.tobaksfakta.se

Tobaksnolla – för föräldrar (vårdnadshavare)

Tips om hur man kan prata om tobak med sitt barn

www.tobaksnolla.se/foralder

Non smoking generation

Fakta och tips till (bla) föräldrar (vårdnadshavare)

www.nonsmoking.se

Centralförbundet för alkohol och narkotikaupplysning

Fakta och information om alkohol och narkotika

www.can.se

